

Aanpak bodemverontreiniging drugsgerelateerde producten

Versie maart 2026

1 Bodemverontreiniging bij laboratorium of dumpingplaats synthetische drugs

In de voorbije jaren werd door de lokale politiezones een stijgend aantal dumpingplaatsen van synthetisch drugs ontdekt. Vooral de provincies Limburg en Antwerpen worden hierdoor getroffen. Na opruiming van de afvalstoffen wordt niet steeds de nodige aandacht besteed aan mogelijke bodemverontreiniging, ondanks de mogelijk zware gevolgen voor milieu en volksgezondheid. Er is een groter bewustzijn voor de risico's van drugsafval nodig.

2 Dumpingen zijn niet zonder gevaar

Hoe moet je als milieuambtenaar handelen bij het aantreffen van een dumpingplaats of labo?
Denk in de eerste plaats aan je eigen veiligheid!

Betreed nooit ondoordacht een dumpingplaats of laboratorium. Vaak worden er sterke zuren of sterke basen gedumpt of geloosd. Contact met deze stoffen kan ademhalingsproblemen en brandwonden veroorzaken.

Schakel in de eerste plaats de lokale politie in als je een dumpingplaats of labo aantreft. De lokale politie doet afhankelijk van de ernst en de omvang vervolgens beroep op brandweer, federale gerechtelijke politie, clanlab response unit, civiele bescherming,... voor sporenonderzoek en opruiming.

Als sluitstuk na opruiming van een dumpingplaats of drugslabo kan een bodemonderzoek noodzakelijk zijn. De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan indicatief vastgesteld worden aan de hand van een chemische geur, visuele sporen van lekkage, afwijkende pH,...

Als er aanwijzingen van bodemverontreiniging zijn, schakelt de gemeente best een bodemsaneringsdeskundige in voor het uitvoeren van eerste vaststellingen, analyse van een bodemstaal en/of advies over de noodzaak tot voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen.

Lokale besturen kunnen voor de aanstelling van een bodemsaneringsdeskundige beroep doen op de opdrachtcentrale die door OVAM ter beschikking gesteld wordt:

<https://ovam.vlaanderen.be/raamcontracten>

3 Welke parameters analyseren?

Welke parameters onderzoekt de bodemsaneringsdeskundige als er chemisch afval in de bodem is gelekt?

Om te kunnen bepalen of er verdere maatregelen nodig zijn in kader van het Bodemdecreet is het cruciaal dat de bodemsaneringsdeskundige analyses laat uitvoeren op die parameters die van toepassing zijn voor de specifieke locatie.

De parameters die geanalyseerd moeten worden variëren naargelang de aard van de productie en de productiestap. Laat daarom analyses op maat uitvoeren, gericht op (pre-)precursoren en bijproducten. De bestaande standaard drugspakketten focussen vaak niet op de parameters relevant voor de specifieke locatie.

Als bodemsaneringsdeskundige informeert u bij het NICC (Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie) welke parameters moeten geanalyseerd worden op een specifieke locatie.

Deze vraag kan u enkel per e-mail stellen via volgend adres: nicc-dru@just.fgov.be

Telefonische vragen kan het NICC in dit kader niet behandelen.

In de e-mail aan NICC vermeldt u duidelijk:

- het adres van de betrokken locatie
- de datum van de lozing en/of ontdekking van het drugslabo
- (eventueel) de contactpersoon bij de politie

Bij een lozing van afval afkomstig van een synthetisch drugslabo is het niet opportuun om analyses van de drug zelf (zoals MDMA, amfetamine, metamfetamine, cocaïne, cathinones,...) uit te voeren. In het afval zijn deze stoffen vaak afwezig of slechts in sporen aanwezig.

Waar wel op gefocust moet worden, zijn:

- precursoren
- bijproducten die typisch zijn voor een bepaalde precursor en productiemethode

Voor het bepalen van de noodzaak tot verdere maatregelen in kader van het Bodemdecreet voor stoffen waarvoor geen bodemsaneringsnorm bestaat in het VLAREBO, volgt u de regels voor niet-genormeerde parameters zoals beschreven in de standaardprocedures en code van goede praktijk.

4 Verdere aanpak

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een stortplaats van drugsafval en een drugslabo.

4.1 ACHTERLATEN VAN DRUGSAFVAL OP TERREIN VAN DERDEN

Wanneer een onbekende een bodemverontreiniging veroorzaakt op een terrein door het achterlaten van drugsafval, dan is dit voor de eigenaar of gebruiker een plotse onvoorziene gebeurtenis. Voor recent ontstane schadegevallen kan onder bepaalde voorwaarden de schadegevallenprocedure opgestart worden. Meer informatie over de opvolging van een schadegeval binnen de schadegevallenprocedure vindt u op: <https://ovam.vlaanderen.be/voor-overheden>

4.2 VASTSTELLEN VAN DRUGSLABO

De exploitatie van een drugslabo op een terrein beschouwen we als een illegale risico-inrichting. Bodemverontreiniging veroorzaakt door opslag of lozing van chemische stoffen op het terrein van een drugslabo is geen onvoorziene gebeurtenis en bijgevolg geen schadegeval. Bovendien is het in deze situaties vaak onduidelijk wanneer de illegale activiteiten zijn gestart, hoe lang ze hebben geduurd en waar eventuele lozingen precies hebben plaatsgevonden. De schadegevallenprocedure kan hiervoor niet toegepast worden. In die gevallen moet minstens een oriënterend en, indien nodig, ook een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd worden.

De gemeente moet daarom de percelen waarop het drugslabo werd geëxploiteerd opnemen in de gemeentelijke inventaris van risicogronden (Vlarebo-rubriek 7.1).

OVAM kan de eigenaar of exploitant/gebruiker van de grond waar het drugslabo is vastgesteld verplichten om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren. Ovam moet dan wel beschikken over alle relevante informatie en de actuele eigendoms- en gebruiksgegevens.

Bezorg ons deze gegevens via schade@ovam.be of het [digitaal meldingsformulier](#).